Име
Регионално управление на горите “Бургас”

Местонахождение
РУГ “Бургас” носи името на град Бургас, където се намира и седалището на неговата администрация. Територията на Регионалното управление обхваща най-югоизточните части на страната като граничи на север с РУГ “Варна” и с РУГ “Шумен”, на запад с РУГ “Сливен”, на юг с Република Турция и на изток с акваторията на Черно море.
Съгласно административно-териториалната подялба на страната, РУГ “Бургас” стопанисва горския фонд на територията на следните общини: Средец, Созопол, Малко Търново, Приморско, Царево, Бургас, Камено, Карнобат, Сунгурларе, Айтос, Руен, Несебър и Поморие.
РУГ “Бургас” включва 10 държавни лесничейства и 3 държавни дивечовъдни станции.

Географско положение
Територията на РУГ “Бургас” обхваща южните склонове на Източна Стара планина, Задбалканските полета (Айтоско и Карнобатско), централната и южна част на Варненско-Бургаското Черноморие, Бургаската низина и българската част на Странджа планина.
Горският фонд на РУГ “Бургас” представлява един голям комплекс гора в южната част на района и поредица от по-големи и по-малки горски комплекси сред селскостопанския фонд в останалата част от територията.

Релеф
Територията на РУГ “Бургас” не се отличава с разнообразие от релефни форми. Релефът в района може да се характеризира като равнинен, хълмисто-равнинен и хълмисто-планински.
В северната част на РУГ “Бургас” главната Старопланинска верига се отличава с планински и хълмисто-ридов релеф, като надморската височина се понижава в посока от запад на изток. Планинската верига се разширява значително, като се разделя от долината на р. Луда Камчия на две планински и хълмисти редици. Най-общо, хълмисто-планинския релеф в тази част се характеризира с ниски, заоблени, добре очертани, а в източната част заравнени била, полегати и по-рядко стръмни склонове и силно прорязани долове.
Централната част от територията на РУГ “Бургас” се отличава с равнинен, хълмисто-равнинен и отчасти хълмист характер на релефа със слабо изразено вертикално разчленение. Липсват ясно изразени била и планински вериги. Изключение прави рида “Бакърлъка” (Меден рид). Всички била са равни или леко заоблени, а склоновете са полегати или леко наклонени.
Южната част, която обхваща Странджа планина, има хълмисто-планински характер. Теренът е силно разчленен, с многобройни дълги, ниски и разлати била, които на места са снижени под формата на седловини и малки плата, и гъста мрежа от дълбоко врязани долове със стръмни брегови склонове.
Най-високата точка на РУГ “Бургас” се намира в ДЛ “Садово”, подотдел 1 н – 985 м н.в., а най-ниско разположени са горите около морския бряг в ДДС “Несебър”, ДЛ “Бургас”, ДДС “Ропотамо” и ДЛ “Царево” (0-10 м н.в.). Преобладават площи с надморска височина от 100 до 300 м.

Таблица № 1
за разпределението на дървопроизводителната площ според наклона на терена

Степен на наклона	**Площ в хектари**	**%**
равно (0-4)	11740	4,4
полегато (5-10)	49438,1	18,6
наклонено (11-20)	123609,9	46,4
стръмно (21-30)	74443,9	28,0
мн.стръмно (над 31)	6962	2,6
Общо:	**266 193,9**	**100,0**

Забележка: Данните в таблицата не включват ДЛ “Карнобат”.

Хидроложки условия

Силно нагънатия терен в северната част на РУГ "Бургас" е благоприятствал образуването на хидрографска гъста мрежа. Всички водни течения се вливат в Черно море с изключение на **р. Мочурица** и нейните притоци, които са част от водосборния басейн на р. Тунджа. Реката няма постоянен воден отток и образува множество малки блата, откъдето носи и името си. По течението й е построен яз. "Ц. Церковски".

Най-голямо водно течение в северната част е **река Луда Камчия**, която извира от Сливенска планина под прохода "Вратник", тече в източна и североизточна посока, прорязва Главното Старопланинско било и се влива в р. Камчия. На нея е построен яз. "Камчия". Други по-малки водни течения са **река Хаджийска**, която се влива директно в Черно море, и **Айтоска река**, която отводнява Айтоското поле и Бургаската низина и се влива в Бургаското езеро. В близост до гр. Поморие се намира Поморийското езеро, използвано за добив на сол.

Хидрографската мрежа в централните части на РУГ "Бургас" не е гъста и особено развита. Територията попада в район със значително изразено средиземноморско влияние върху водния отток – зимен максимум и летен минимум. Реките и доловете имат променлив воден режим и надлъжни профили с малки наклони. По-големи водни течения са **Чакърлийска, Русокастренска, Средецка** и **Факийска реки**. Около гр. Бургас се намират и езерата Атанасовско, Бургаско и Мандренско. Други по-важни водни течения са **Ропотамо** и **Дяволска река**, които също попадат под значително изразено средиземноморско климатично влияние върху оттока. По течението на р. Ропотамо са образувани заблатени местности с характерна лонгозна растителност, а последните 5 км са плавателни. По течението на Дяволска река при с. Ясна поляна е построен яз. "Ясна поляна". Реките се характеризират със здрави легла и брегове и нямат пороен характер. Вливат се в Черно море.

От всички странджански реки (за България), вливащи се в Черно море, **река Велека** има най-голяма дължина – 147 км и най-голям водосборен басейн – 995 кв.км. Отточният режим на реката се характеризира с пролетно повишение, вследствие на топенето на снега и валежите, намаляване на оттока и спадане на нивото през лятото и ново есенно повишение, вследствие на увеличението на валежите.

Река Резовска извира на територията на Република Турция и тече по държавната ни граница. Носи името на граничното село Резово. Местните хора я наричат река Резвая. Долината на реката е със силно врязани, стръмни и облесени брегове. Водният дебит е постоянен. По реката се намират множество прагове и бързеи.

Характерно за притоците и на двете реки е, че през лятото повечето от тях пресъхват, като само на отделни места се запазват вирове с голяма дълбочина (2-3 м), предимно в горните и средни течения. Водата се губи в долните течения, поради песъчливите наносни легла.

Геоложки строеж

Геоложкият строеж и петрографски състав в северната част на РУГ "Бургас" е сравнително еднообразен. Районът попада в Източнобалканската разломна зона. В геоложко отношение всички структурни форми постепенно потъват от запад на изток. Това потъване е станало в по-ново геоложко време и е било съпроводено с разломяването на цялата нагъната система и образуването на Лудокамчийската разломна зона. Петрографският състав е представен основно от седиментни скали – пясъчници, мергели, варовици, песъчливо-глинести лиски и малко вулканични скали – горнокредни андезити.

Централните части на РУГ "Бургас" са разположени върху Хисарско-Бакаджишкия плосък праг и Бургаската крайбрежна низина. Най-широко разпространени са андезитите и андезитните туфи с възраст горна креда. Срещат се още пясъци, мергели, варовити пясъчници (морски тип), пясъчници от сенон.

От геоложка гледна точка Странджа е младонагъната планина. В нейното изграждане най-съществено участие вземат мезозойските наслаги от триас, юра и креда. Те лежат върху херцински гранит и метаморфната му мантия, изградена от високо кристалинни гнайси. Главните скали са конгломерати, глинести, песъчливо-глинести и мергелни шисти, ветрилски тип мергели, пясъчници, андезити и андезитни туфи, различни видове варовици. По самото крайбрежие се срещат миоценски утайки. Основните скали са варовити пясъчници, пясъци, черупчести варовици, глини и мергели.

Кватернерните речни тераси са изградени от чакъли, пясъци и глини.

Климатични условия

Според класификационната схема на Събев и Станев (1963) територията на РУГ "Бургас" попада в две климатични области: **Европейско-континентална** (Преходно-континентална климатична подобласт) и **Континентално-средиземноморска** (Южнобългарска и Черноморска климатична подобласти), със съответните им климатични райони, посочени в таблиците.

Най-общо, климатът на района може да се характеризира така: зимата навсякъде е сравнително мека като средните януарски температури са около 0°C. Само понякога се проявяват доста резки застудявания. Пролетта настъпва рано, като само във вътрешността на Странджа може да закъснее. Лятото е слънчево, топло и сухо, но не е много горещо поради влиянието на Черно море и бризовата циркулация. По-високи са средните юлски температури във вътрешността на района. Есента е по-топла от пролетта и с по-големи валежи. Продължителността на периода на устойчиво задържане на температурата над 10°C варира, но като цяло периода на активна вегетация на дървесната растителност на територията на РУГ "Бургас е от 6 до 7,5 месеца.

За по-голямата част от района снежната покривка е неустойчива и се задържа 10-20 дни, като дебелината й варира от 1-10 см през януари месец. В Странджа планина средната продължителност на снежната покривка е около 90 дни, а дебелината достига 20-25 см.

Режимът на валежите е силно повлиян от близостта на Средиземноморието и Черно море, като характеризира със зимен максимум и летен минимум. По отношение на засушаванията територията на РУГ "Бургас" попада в неблагоприятен район. Най-голям е средния брой на засушаванията през лятото и есента. Особено силно е изразено засушаването в края на лятото.

Преобладаващите ветрове на територията на РУГ "Бургас" са северни, североизточни и северозападни.

Данни за температурата на въздуха и за количеството на валежите са представени съответно в *Таблица № 2* и *Таблица № 3*.

Таблица № 2
за температурата на въздуха

Климатичен район с надморска височина в метри	**Средна годишна температура**	**Средна годишна абсолютна минимална**	**Средна годишна абсолютна максимална**
Задбалкански нископланински климат. район – източна част (300-1000 м н.в.)	9,0 / 12,6	-20,0 / -32,4	36,2 / 39,9
Климат. район Източна Средна България – източна част (100-350 м н.в.)	11,4 / 12,9	-17,8 / 32,8	39,6 / 44,5
Климат. район Северно Черноморие (0-150 м н.в.)	12,4	-12,0	32,7
Климат. район на Южното Черноморие (0-100 м н.в.)	12,7	-8,7	30,9
Климат. район на Бургаската низина (0-200 м н.в.)	12,0 / 13,3	-10,0 / -13,0	33,5 / 36,0
Странджански климатичен район – северна част (150-700 м н.в.)	10,5 / 12,0	-15,0 / -12,0	33,0 / 36,0
Странджански климат. район - южна част (150-600 м н.в.)	10,5 / 12,0	-6,5 / -22,3	29,6 / 40,5
Климат. район Странджанско Черноморие (0-150 м н.в.)	13,1	-2,4 / -17,9	30,6 / 40,2

Таблица № 3
за количеството на валежите

Климатичен район с надморска височина в метри	**Сума валежи годишно в мм**	**Месец с максимална валежна сума**	**Месец с минимална валежна сума**
Задбалкански нископланински климат. район – източна част (300-1000 м н.в.)	517-837	V-VI	II-III, VIII
Климат. район Източна Средна България – източна част (100-350 м н.в.)	512-578	VI	II-III, VIII
Климат. район Северно Черноморие (0-150 м н.в.)	514	XI	VIII
Климат. район на Южното Черноморие (0-100 м н.в.)	469	X-XI	VIII
Климат. район на Бургаската низина (0-200 м н.в.)	470-585	VI, XI	VIII-IX
Странджански климатичен район – северна част (150-700 м н.в.)	650-800	XII-I, VI	VIII
Странджански климат. район - южна част (150-600 м н.в.)	800-950	XII	VIII
Климат. район Странджанско Черноморие (0-150 м н.в.)	500-700	XI-XII	VIII

Почви

На територията на РУГ “Бургас” най-широко разпространени са канелените излужени почви, които заемат почти 90% от дървопроизводителната площ.

Таблица № 4
за разпределението на дървопроизводителната площ по почвени типове

Типове горски почви	**Площ в ха**	**%**
алувиална	476,4	0,2
алувиално-делувиална	101,9	0,0
алувиално-ливадна	30,5	0,0
канелена типична	83,3	0,0
канелена излужена	239 118,0	89,8
жълтоземно-подзолиста	17 845,4	6,7
чернозем-смолници	3 814,0	1,4
кафява горска тъмна	382,9	0,1
кафява горска преходна	849,2	0,3
кафява горска светла	240,6	0,1
хумусно-карбонатна	3 251,7	1,2
Всичко:	**266 193,9**	**100,0**

Забележка: Данните в таблицата не включват ДЛ “Карнобат”.

На територията на РУГ “Бургас” ерозионни процеси са се развили в една или друга степен върху обща площ от 14123 ха.

Растителност

Съгласно горскорастителното райониране на България (Класификационна схема на типовете горски месторастения в НР България, 1983) територията на РУГ “Бургас” попада в две горскорастителни области: **Тракийска** (подобласти Източна Стара планина, Варненско-Бургаско Черноморие и Горна Тракия) и **Южнокрайгранична** (подобласти Странджа и Странджанско Черноморие). По отношение на вертикалното райониране почти цялата територия на РУГ “Бургас” се намира в **Долния равнинно-хълмист и хълмисто-предпланински пояс на дъбовите гори**. Само най-високите части на ДЛ “Садово” попадат в **Средния планински пояс на горите от бук и иглолистни**, в подпояса на нископланинските гори от горун, бук и ела (700-1200 м н.в.).
В **подпояса на крайречните и лонгозни гори** попадат малки площи покрай теченията на по-големите реки. Естествената дървесна растителност е представена от чисти и смесени , издънкови и семенни насаждения от полски ясен, бяла върба, бяла топола,

бряст, елша, клен и габър. Срещат се и някои дъбове – цер, благун и летен дъб. Създадените култури са тополови – клон I-214 и Вернирубенс.
Основните дървесни видове, които дават облика на **подпояса на равнинно-хълмистите дъбови гори** са благун, цер, зимен дъб, източен бук, обикновен габър и космат дъб. Върху стръмни и девастирани терени естествената горска растителност се състои от насаждения с преобладание на космат дъб, мъждрян и келяв габър, смесени със зимен дъб, благун, габър, бряст, клен и други. Незначително е участието на дървесни видове като странджански дъб (лъжник), скоруша, брекиня, липи, ясени, трепетлика, дива круша, джанки и други.
Културите, създадени в този подпояс, се характеризират с изключително разнообразие. Наред с културите от естествено срещащи се видове като благун, цер, зимен дъб, летен дъб и източен бук, тук са създадени и култури от техните спътници – явор, сребролистна липа брекиня и планински ясен, както и червен дъб.
От иглолистните видове най-голямо участие имат черборовите и бялборовите култури. Други представители на иглолистните, с които е залесявано, са веймутов бор, зелена дуглазка, кипариси и други, използвани за създаване на култури с украсна цел.
В този подпояс се намират и културите от горскоплодни видове като орех, бадем, питомна и турска леска. С ловностопанска цел е залесявано и с други горскоплодни като дива круша, киселица, брекиня и джанка. Не на последно място трябва да се споменат и културите от акация, гледичия и айлант, създавани с противоерозионна цел.
От храстите най-често се срещат глог, дрян, шипка, трънка, леска, къпина, смрадлика и др. С по-ограничено разпространение в Странджа са мушмула, странджанска зеленика, странджанско вълче лико, памуклийка, калуна, пирен, рускус, лавровишня, джел, понтийско бясно дърво и други. Тревната покривка е представена от житни, ягода, кантарион, папрати, лазаркиня, острица, лютиче, риган, мента, мащерка, глухарче и много други.
Основните дървесни видове, изграждащи естествената растителност в **подпояса на хълмисто-предпланинските смесени широколистни гори,** отново са дъбовете, но водещото място е на зимния дъб, който формира предимно чисти и по-малко смесени насаждения. Върху богати и свежи месторастения са се настанили букови и габърови насаждения. В състава им участват още сребролистна липа, габър, клен, мъждрян, горскоплодни и други. Една голяма част от насажденията са смесени без преобладаване на определен дървесен вид и са съставени освен от зимен дъб, габър и източен бук, още от цер, благун, мъждрян, явор, клен, турска леска, планински ясен с единично участие на горскоплодни – брекиня, киселица, дива круша и череша, джанка и други. Под склопа на насажденията се е настанил подлес, предимно от келяв габър и мъждрян. На места келявият габър е образувал и отделни насаждения.
Културите, създадени в този подпояс, са много малко и са предимно от бял и черен бор. Обикновено са смесени до голяма степен с издънкови дъбове, габър, мъждрян, бреза и други.
Храстите са представени от глог, дрян, шипка, леска и др.От треви се срещат най-различни житни, папрати, лазаркиня, ягода, коприва, млечки, представители на сем. Устоцветни (Lamiaceae).
В **подпояса на нископланинските гори от горун, бук и ела** от естествено растящите видове най-широко разпространени бук, обикновен габър и зимен дъб. По-рядко се срещат явор, шестил, череша, брекиня и други. Създадените култури са предимно иглолистни от бял бор и по-рядко от черен бор и зелена дуглазка.

Таблица № 5
Разпределение на площта по дървесни видове

Дървесни видове	**Сегашен състав**		**Бъдещ състав**	
	Залесена площ в ха	**в %**	**Залесена площ в ха**	**в %**
Бял бор	6195,2	2,4	543,9	0,2
Смърч	40,7	0,0	10	0,0
Черен бор	25068,6	9,5	17949	6,8
Ела	14,5	0,0	0,5	0,0
Лиственица	5,1	0,0	3,9	0,0
Веймутов бор	41,1	0,0	30,5	0,0
Зелена дуглазка	478,6	0,2	342	0,1
Други иглолистни	**332,1**	**0,1**	**858,4**	**0,3**

Дървесни видове	Сегашен състав		Бъдещ състав	
	Залесена площ в ха	**в %**	**Залесена площ в ха**	**в %**
Бук	1305,4	0,5	1318,7	0,5
Червен дъб	945,5	0,4	1175,9	0,4
Зимен дъб	40972,4	15,6	48885	18,5
Летен дъб	128,9	0,0	189,9	0,1
Благун	88612,7	33,7	100185,7	38,0
Цер	42160	16,0	41858,6	15,9
Габър	5331,7	2,0	3457,6	1,3
Бряст	85,9	0,0	63,7	0,0
Трепетлика	131,9	0,1	56,9	0,0
Явор	251,5	0,1	383,7	0,1
Бреза	64,8	0,0	50,8	0,0
Мъждрян	2401,1	0,9	370,2	0,1
Орех	452,6	0,2	169,4	0,1
Акация	1687,7	0,6	2283,4	0,9
Космат дъб	3589,4	1,4	1671,6	0,6
Келяв габър	14786,6	5,6	3449	1,3
Източен бук	23002,3	8,7	23845,2	9,0
Клен	521,3	0,2	483,5	0,2
Дребнолистна липа	81,3	0,0	168,1	0,1
Едролистна липа	19,9	0,0	50,8	0,0
Сребролистна липа	1772,4	0,7	7165,1	2,7
Планински ясен	202,8	0,1	324,1	0,1
Полски ясен	893,3	0,3	773	0,3
Други широколистни	**1375,7**	**0,5**	**5517,3**	**2,1**
ВСИЧКО:	**262953,0**	**100,0**	**263635,4**	**100,0**

Забележка: Данните в таблицата не включват ДЛ “Карнобат”.

Характеристика на горския фонд

Общата площ на горския фонд на територията на РУГ Бургас е 326021 ха.
По вид на собствеността разпределението е дадено в *Таблица № 6*.

Таблица № 6
Разпределение на площите по собственост

Собственост	Площ в ха	%
Държавна	253142	77,6
Общинска	54834	16,9
Частна	11703	3,6
Религиозна	96	-
Гори на МОСВ	6246	1,9
ОБЩО:	**326021**	**100,0**

Таблица № 7
Разпределение на общата площ по вид на земите

Вид на земите	Площ в ха	%
Залесена площ	245658,8	91,9
Незалесена дървопроизводителна площ	2808,4	1,1
Недървопроизводителна площ	15870,2	5,9
Горски пасища	2998,6	1,1
ОБЩО:	**267336**	**100**

Забележка: Данните в таблицата не включват ДЛ “Садово” и ДЛ “Карнобат”.

Таблица № 8
Разпределение на общата/залесената площ по вид на горите

Вид на горите	Площ в ха	%
Иглолистни	35337,3 / 32895,7	13,2 / 13,4
Широколистни високостъблени	92375,0 / 88364,7	34,6 / 36,0
За реконструкция	32611,6 / 24895,7	12,2 / 10,1
Издънкови за прерастване	4571,1 / 4448,2	1,7 / 1,8
Издънкови за превръщане	100275,4 / 93027,9	37,5 / 37,9
Нискостъблени	2133,6 / 1992,7	0,8 / 0,8
Тополови	32,0 / 23,6	-
ВСИЧКО:	**267336,0 / 245648,5**	**100,0**

Забележка: Данните в таблицата не включват ДЛ “Садово” и ДЛ “Карнобат”.

Разпределението на горите и голите горски площи по групи гори и функции е дадено в *Таблица № 9*.

Таблица № 9
Разпределение на общата площ по групи гори и функции

Групи гори	Иглолистни		Широколистни		Всичко	
	обща площ	залесена	обща площ	залесена	обща площ	залесена
ДС Функции	**23388,6**	**22064**	**137925,9**	**127893,6**	**161314,5**	**149957,7**
Защитни	2802,2	2432,5	17197,1	15533,5	19999,3	17966
Рекреационни	2413,8	2023,1	9633,9	8458,1	12047,7	10481,2
Защитени	6544,8	6199,8	60484,8	57280,3	67029,6	63480,1
Други	187,9	176,3	3758,4	3597,6	3946,3	3773,9
Общо ЗРЗТ	**11948,7**	**10831,7**	**91074,2**	**84869,5**	**103022,9**	**95701,2**
Общо ДСФ+ЗРЗТ	**35337,3**	**32895,7**	**229000,1**	**212763,1**	**264337,4**	**245658,9**
Горски пасища	0	0	2998,6	0	2998,6	0
ОБЩО	**35337,3**	**32895,7**	**231998,7**	**212763,1**	**267336**	**245658,9**

Забележка: Данните в таблицата не включват ДЛ “Садово” и ДЛ “Карнобат”.

Съгласно Лесоустройствените проекти на държавните лесничейства и дивечовъдните станции в РУГ “Бургас” (с изключение на ДЛ “Садово” и ДЛ “Карнобат”) е предвидено средно годишно ползване в размер на 341005,5 куб.м, от което 176868,1 куб.м годишно от главни сечи и 164137,4 куб.м годишно от отгледни сечи и санитарни сечи. Отсичани са средно годишно по 283492,5 куб.м или 83,1% от предвиденото. Изпълнението от главни сечи е 140756,5 куб.м средно годишно или 79,6%, а от отгледни и санитарни сечи 142736 куб.м средно годишно или 87,0% от предвиденото. Предвижда се увеличение на общия средногодишен добив на 432362,0 куб.м – 206271 куб.м добив от главни сечи и 226091 куб.м от отгледни и санитарни сечи.

Санитарно състояние на гората

Санитарното състояние на горите на територията на РУГ “Бургас” е задоволително до добро. При отгледните и санитарни сечи са извеждани загнилите, повредени и сухи дървета, с което е ограничавана възможността за масово появяване на насекомни и гъбни вредители.

От **насекомните вредители** най-често се срещат и развиват гъботворка, листоврътка, пръстенотворка, дъбова процесионка, корояди, педомерка, златозадка, леторaслозавивачка, борова листна оса и други.

През последните години се наблюдава масово **съхнене по дъбовете**, в резултат на заболяване от **трахеомикоза**, нападение от **черен имел**, общо засушаване на климата и други. Най-силно пострадали са насажденията от благун и зимен дъб.

При бука повредите се дължат главно на биологическо отслабване и появата на **гниене** в престарелите насаждения

В района често падат мокри снегове, които са причина за **снеголоми и снеговали** сред иглолистните култури от черен и бял бор. Иглолистните култури страдат и от съхнене, но в значително по-малка степен от дъбовете.

Най-значителни са щетите, причинени от незаконна сеч и паша, незаконно разораване и нарушения по лова. Поради летните засушавания броят на пожарите е голям, а опожарената площ значителна.

Странични ползвания

Таблица № 10

За страничните ползвания

Странични ползвания	Мярка	Предвидено по ЛУП (стар) средногодишно	Реализирано средногодишно	Предвидено по ЛУП (нов) средногодишно
Паша - площ	хектари	120493,1	101709,4	132402,9
Едър добитък	брой	83375	16925	112483
Дребен добитък	брой	514512	189324	591591
Сено	тона	614,5	246,591	272
Листников фураж	пр.куб.м	5600	169,2	910
Горски плодове	тона	51,5	14,5	37
Гъби	тона	3	0,17	12
Билки	тона	22	22,907	38,5

Забележка: Данните в таблицата не включват ДЛ “Садово” и ДЛ “Карнобат”.

Лечебни растения

Данни за видовете лечебни растения, разпространени на територията на РУГ Бургас, са посочени при защитените природни територии.

Видове от “Червена книга на НР България” и защитени от закона

Данни за видовете растения и животни от Червената книга и защитените от закона, разпространени на територията на РУГ Бургас, са посочени при защитените природни територии.

Защитени територии

На територията на РУГ “Бургас” са обявени следните защитени природни обекти (с изключение на ДЛ “Садово” и ДЛ “Карнобат”):

Природен парк “Странджа”, обявен със заповед № РД-30/24.01.1995 на МОС, с обща площ 16527,1 ха, от която залесена 16098,8 ха и незалесена 428,3 ха. Обособен е с цел да бъде опазена дългосрочно уникалната природа във водосборите на реките Велека и Резовска и да се осигури устойчиво социално-икономическо развитие в района.

Резерват “Силкосия”, обявен с постановление № 10346/23.07.1931 на МЗДИ, изменен с постановления № 8455/20.04.1933, № 13188/20.09.1934 и № 2278/11.02.1936 с обща площ 402,9 ха, от която 395,7 ха залесена и 7,2 ха незалесена. Резерватът е обявен за запазване на типичните за Странджа горски екосистеми от източен бук и горун, с вечнозелена понтийска растителност. Представителни за резервата са растителни видове от южноевксински тип, като странджанска зеленика, странджанска боровинка, кавказки джел, пирен, калуна, лавровишня, червена пираканта, понтийско бясно дърво, пухесто горянче и други. От дървесните видове, характерни за района и рядко срещани в България са мушмулата, странджанския дъб, източния бук и други. Средната възраст гората в резервата е 113 години, но отделни дървета надхвърлят и 200 години.

Резерват “Лопушна”, обявен със заповед № 2245/13.12.1956 на ГУГ с обща площ 2602,6 ха, от която 2466,5 ха залесена и 136,1 ха незалесена. Средната възраст на гората в резервата е 126 години, но отделни дървета надхвърлят 200-250 години.

Резерват “Витаново”, обявен със заповед №1113/03.12.1981 на МОПС, с обща площ 1104,6 хектара. Обявен е с цел да се запазят първичните гори от източен бук и горун, характерната флора и фауна за Странджа планина. Направена е флористична характеристика на резервата, при което са установени 462 вида висши растения от 264 рода и 69 семейства. Средноевропейските видове са 82, атлантическите - 26, медитеранските - 145 и понтийско-централно азиатските - 74. Евксинските видове са широко разпространени в резервата, като участват както в изграждането на съобществата (източен бук и горун), така и на подлеса (мушмула, дафне) и на тревния етаж (Primula acaulis subsp. rubra, Trachystemon orientalis и други). Установени са 26 терциерни реликти и 9 ендемити. От включените в Червената книга на България са установени 20 вида редки и 10 вида защитени. Резерватът се намира в Природен парк “Странджа”, изцяло зад граничните съоръжения.

Резерват “Средока”, обявен със заповед №75/18.01.1989 на КОПС, с обща площ 488,5 хектара. Обявен е с цел запазване на характерните за този район горски екосистеми, находища на редки и застрашени от изчезване растителни и животински видове. Резерватът се намира в Природен парк “Странджа”.

Резерват "Тисовица", обявен със заповед № 169/16.02.1920 на КОПС, с площ 749,5 ха. Характерен е с естествените горскорастителни съобщества от благун, горун и източен бук, с вечнозелен подлес от странджанска зеленика, джел и др.
Резерват "Ропотамо", обявен със заповед №318/07.05.1992 на МОС, с обща площ 851,3 ха, от която залесена 632,1 ха и незалесена 219,2 ха.
Резерват "Водните лилии", обявен със заповед №2080/24.08.1962 на КГГП, с обща площ 13,6 ха, от която 10,7 ха залесена и незалесена 2,9 ха.

Защитена местност "Парория", обявена със заповед № 845/31.10.1991 год. на МОС, с обща площ 966,7 ха. Заедно със запазените типични горски благуново-церови формации на възраст 120-170 години, тук се намират останки от културно-исторически паметник от ранното средновековие, а именно известния Парорийски манастир, свързан с житието на Теодосий Търновски и Григорий Синайт.
Защитена местност "Кълката", обявена със заповед № 25/09.01.1989 на КОПС с обща площ 18,6 ха, от която 17,3 ха залесена и 1,3 ха незалесена. Попада в землището на село Кости, община Царево. Обявена е за да запази гнездящите там редки нощни грабливи птици - бухал, горска улулица и други сови.
Защитена местност "Марина река", обявена със заповед № 332/16.05.1991 на КОПС с обща площ 37,0 ха, от която 36,9 ха залесена и 0,1 ха незалесена. Попада в землището на село Българи, община Царево. Обявена е за запазване на редки и защитени растителни видове, като обикновен тис, лечебна лавровишня, кавказки джел и други.
Защитена местност "Рудиново", обявена със заповед №332/16.05.1991 на МОС, с площ 15,3 ха. Обявена с цел запазване на единственото в района находище на рядко срещаната и застрашена от изчезване странджанска боровинка.
Защитена местност "Устието на река Изворска", обявена със заповед №170/16.02.1990 на ДКОПС, с обща площ 83,1 ха за опазване на характерна крайблатна растителност и място за гнездене на водоплаващи птици.
Защитена местност "Калината", с площ 108,2 ха в землищата на с.Кошарица, град Несебър и с.Тънково. Обявена е с цел запазване на значителни естествени находища на блатно кокиче (Leucojum aestivum) и интересна лонгозна гора.
Защитена местност "Смриките", с площ 59,0 ха в землището на гр.Обзор. Обособена е с цел запазване на естественото находище на червена пираканта (Pyracantha cocccinea) (вечнозелен храст, преглациален реликт) и включващото го растително съобщество.
Защитена местност "Иракли", с площ 43,1 ха в землището на с. Емона. Обявена за опазването на типични крайбрежни хабитати, на редки и застрашени растителни видове като пясъчна лилия (Pancratium maritimum), морски ранилист (Stachys maritima), пясъчна млечка (Euphorbia peplis), татарска салата (Lactuca tatarica), морски ветрогон (Eryngium maritimum) и птици.
Защитена местност "Пладнището", обявена със заповед № 170/16.02.1990 на КОПС с обща площ 68,6 ха; в землището на с.Вълчаново. Тук гнездят малък креслив орел и черен щъркел, включени в "Червена книга" на България.
Защитена местност "Невестин гроб", обявена със заповед № 170/16.02.1990 на КОПС с обща площ 60,0 ха; в землището на с.Факия. Тук гнездят малък креслив орел, черен щъркел и други редки птици.
Защитена местност "Белия камък", обявена със заповед № РД 180/08.07.1994 на МОС с обща площ 457,4 ха, от която 406,0 ха залесена и 51,4 ха незалесена, в землищата на селата Богданово и Варовник. За запазване естествените местообитания на защитени и редки видове птици, включени в "Червена книга" на България и в списъка на застрашените видове в Европа.
Защитена местност "Устието на река Велека", обявена със заповед № 608/01.09.1992 на МОС с площ 1125,9 ха. Обособена с цел запазване на характерния ландшафт на крайбрежната зона, скалните образувания и фиорди, специфичната ксеротермна преходно-средиземноморска растителност и богат животински свят.
Защитена местност "Силистар", обявена със заповед № 608/01.09.1992 на МОС с площ 731,8 ха. Обособена с цел запазване на характерния ландшафт на крайбрежната зона, скалните образувания и фиорди, специфичната ксеротермна преходно-средиземноморска растителност и богат животински свят.
Защитена местност "Велека", обявена със заповед № 76/18.01.1989 на КОПС при МС за запазване първичните горски екосистеми от благун, цер, зимен дъб, странджански

дъб, източен бук, красивите скални образувания в живописния каньон на р. Велека, пещери и останки от стара крепост, гнезда на редки видове птици.
Защитена местност "Кривинизово", обявена със заповед № 332/16.05.1991 на МОС за запазване естествените горски съобщества от благун, цер, източен бук и гнездо на двойка малък лешояд, вид от "Червената книга на България".
Защитена местност "Моряне", обявена със заповед № РД-180/08.07.1994 на МОС за запазване естествените местообитания на защитени и редки видове птици.
Защитена местност "Босна", обявена със заповед № 170/06.02.1990 на ДКООС към МС за запазване гнезда на малък орел, защитен от закона вид и включен в "Червената книга на България".

Природна забележителност "Пещера и извори на р.Младежка", обявена със заповед № 4051/29.12.1973 год. на МГГП за запазване на интересни скални образувания, пещера и древно градище.
Природна забележителност Пещера "Еленина дупка", обявена със заповед № 206/23.03.1981 год. на КОПС при МС за запазване на интересни скални образувания.
Природна забележителност "Находище на странджански дъб", обявена със заповед № 521/20.05.1985 год. на КОПС при МС, за запазването на естествено находище на странджански дъб (лъжник).
Природна забележителност "Попови скали", обявена със заповед № 4051/29.12.1973 с площ 30,8 ха. Намира се в землището на с.Велика. Скални образувания с характерна форма.
Природна забележителност "Къмпинг "Оазис", обявена със заповед № 4051/29.12.1973 с площ 0,5 ха. Намира се в землището на гр. Царево. Обявена е с цел запазване на находището на блатно кокиче.
Природна забележителност "Големия камък", обявена със заповед № 4051/29.12.1973 на МГОПС с обща площ 3,2 ха, цялата незалесена, землището на с.Долно Ябълково. Представлява интересно скално образувание.
Природна забележителност "Божура", обявена със заповед № 878/25.11.1980 на КОПС с обща площ 67,8 ха, от която залесена 66,1 ха и незалесена 1,7 ха, в землището на гр.Средец - естествено находище на божур.
Природна забележителност - долмен в местността "Паша дере", обявена със заповед № 4051/29.12.1999 на МГОПС с обща площ 0,8 ха, цялата незалесена, в землището на с. Горно Ябълково.
Природна забележителност - долмен в местността "Лозенски дол", обявена със заповед № 4051/29.12.19 на МГОПС с обща площ 0,9 ха, цялата залесена, в землището на с. Долно Ябълково.
Природна забележителност - долмен в местността "Влахов дол", обявена със заповед № 4051/29.12.1973 на МГОПС с обща площ 1,8 ха, цялата залесена, в землището на с. Горно Ябълково.
Природна забележителност "Нос Агалина", обявена със заповед № 878/25.11.1980 на КОПС, с обща площ 28,5 ха. Скални образувания с характерна крайморска растителност.
Природна забележителност "Маслен нос", обявена със заповед №4051/29.12.1973 на МГГП, с обща площ 17,6 ха цялата незалесена.
Природна забележителност "Калето – Змейова къща", обявена със заповед №4051/29.12.1973 на МГГП, с обща площ 20,0 ха, от която залесена 15,2 ха и незалесена 4,8 ха.
Природна забележителност "Естествено находище на синя хвойна", обявена със заповед №1427/13.05.1974 на МГОПС, с площ 2,0 хектара. Обявена е с цел запазване на единственото естествено находище на синя хвойна в Странджа и в Югоизточна България.
Природна забележителност "Скално образувание в м. "Каменска бърчина", обявена със заповед №206/23.03.1988 на МГОПС, с площ 0,2 хектара. Обявена е с цел запазване на характерните скални образувания. Предполага се, че мястото е служело за светилище на траките.
Природна забележителност "Пясъчни дюни", с площ 23,6 хектара, в землището на гр. Несебър. Обособена е заради специфичните пясъчни формирования (дюни) и находищата на редки растителни видове.

Природна забележителност “Айтоската кория”, обявена със заповед № 1799/28.07.1972 на МГОПС с площ 67,7 ха. Вековна дъбова гора от летен дъб.
Природна забележителност “Трите братя”, обявена със заповед № 1799/28.07.1972 на МГОПС с площ 1,0 ха. Скално образувание в местността “Казаните”.
Природна забележителност “Бодливото сграбиче”, обявена със заповед № 1799/28.07.1972 на МГОПС с площ 294,0 ха. Естествено находище на бодливо сграбиче (Astragalus aitosensis), български ендемит.
Природна забележителност “Професора”, обявена със заповед № 2109/20.12.1984 на КОПС с площ 5,0 ха в местността “Затворения камък”. Скално образувание.
Природна забележителност “Свинската глава”, обявена със заповед № 1427/13.05.1974 на МГОПС с площ 0,5 ха. Скално образувание.
Природна забележителност “Костенурката”, обявена със заповед № 1427/13.05.1974 на МГОПС с площ 0,1 ха. Скално образувание.
Природна забележителност “Дядо Вълко”, обявена със заповед № 4051/29.12.1973 на МГОПС с обща площ 15,1 ха, от която 15,0 ха залесена и 0,1 ха незаласена. Попада изцяло в землището на село Кости, община Царево. Обявена е за да се запази естествено находище на редкия за България пирен (Erica arborea).
Природна забележителност “Махарата”, обявена със заповед № 4051/29.12.1973 на МГОПС с обща залесена площ 2.0 ха. Попада в землището на село Кости, община Царево. Представлява пещера с много карстови образувания.
Природна забележителност “Свети Илия”, обявена със заповед № 1301/05.05.1974 на МГОПС с обща залесена площ 0,5 ха. Намира се в землището на село Кости, община Царево, в селскостопанския фонд. Обявена е за да съхрани рядко срещащите се странджански дъбове. Включва 14 броя лъжници и 6 броя полски ясен, всички около 300 годишни.